

glasu . . . Upajmo pa, bratje, da jo vendar vzbudi močnega tópa glas, kateri je nastavljen sedaj pri nas. Da bi le strelivo ne »falilo«.

Iz Celja. (Naš Sokol) priredil je dne 16. t. m. vesel zabavni večer v čitalnici. Sploh se opazuje pri nas vedno bolj in bolj žihvalnejše gibanje društvenega življenja. Tako smo imeli priliko zabavljati se dne 16. t. m. v obilno zbrani družini narodnjakov in rodoljubkinj ter veseliti se mičnega tamburanja naših vrlih sokolskih tamburašev in tamburašinj. Potem nam je srce ogrevalo petje čitalniških pevcev in tudi oči so se nasičevale mramornih kipov, kateri so res nekako skrivnostno bledeli v črnem polju. Zabava je bila prijetna; gostov obilo, vendar bi si človek želel še bolj obilne udeležbe. Kako so bili vsi zadovoljni, ne moremo soditi, ker tisto burno, živahno odobravanje in neskrbni, zadovoljni smehljaj gostov, katerega smo večkrat opazovali, posebno dne 5. t. m. v teh prostorih, izostal je ta dan. Najbrže so premišljevali o občutkih, katere so obrodile pesmi in godba. Prosta zabava je vspela prav vro. Le pogosto kaj podobnega!

—s—

Od Sv. Andraža v Slov. goricah. (Društveno.) Zraven bralnega društva imamo pri nas tudi društvo dosluženihih vojakov. S tem društvom igra se letos grda komedija. Čujte sledeči dogodek! Imelo je to društvo neko nedeljo v listopadu slovesno sveto mašo s pridigo, po božji službi pa pristo zabavo pri gosp. Tošu, ne pa pri gosp. Pihlerju, kakor mu je bila pri zadnji slovesnosti obljubljena. Gosp. Pihlerja je to zelo razžalilo. Vzame torej denarje, katere je po zadnji slovesnosti iz svoje volje vložil za društvo. Ti denarji bili so namreč njemu namenjeni. Zatorej mislim, da je imel gospod Pihler pravico denarje vzeti, iz dveh uzrokov: 1. ker je bil on založnik, 2. ker se slovesnost ni pri njem obhajala. Vendar je razžalil s tem našega gosp. oznanitelja, tako, da mu je pretil s tožbo. Ali gosp. Pihler se ni ustrašil njegovih groženj. A naš oznanitelj dobi druge muhe v modro glavico. Sklene to »pregreho« gospoda Pihlerja naznaniti očitno ljudstvu na cerkvenem trgu, kar je tudi 16. grudna storil. To pa je vendar preveč! Bilo je pa ljudstva iz večih far. Tako od Sv. Antona, Bolfanka, Sv. Trojice in Sv. Lovrenca. Ali bo to reč gosp. Pihler pri miru pustil? Gotovo ne, kar bomo prihodnjič slišali.

Z Dunaja. (Svoji k svojim!) Nedavno je družba »Kršćanska družina« priredila shod za žene. Na tem shodu je princ Liechtenstein med drugim tudi te pomenljive besede izgovoril: »Mi imamo drugo sredstvo, ki kristjanov nič ne stane, pač pa jim mnogo prihrani: Kristjani, kupujte pri kristjanih! Nas kristjane je neizmerna večina. Samo kristjani delajo in blago pripravljajo, in zopet skorej samo kristjani to blago kupujejo in plačujejo, tedaj je vendar najpametnejše, da kupujejo pri svojih, pri kristjanih, le tedaj ničesar ne zgubijo. Pri Judih kupovati robo, katere Judi niso pripravili, pravi se Judom dvojni dobiček dajati. Prvega dobijo, ko so blago od kristjanov kupili, drugega pa, ko so kristjanom prodali, česar kristjan več ne stori, in storiti ne sme! Le na tak način ostane nam naše blago in denar, le tedaj ne bomo nobene škode trpeli več, in naše raztrgane mošnje se bodo spet zakrpale.« Slovenci, te besede si zapomnite in ravnajte se po njih! Tukaj na Dunaju se kristjani bojujejo proti Židom in liberalcem, ki z Židovi držijo. Prav tako! Tukaj pravijo: »kupujte samo pri kristjanih!« Mi pa vam, dragi Slovenci, pravimo: kupujte pri kristjanih slovenskih! Zapomnite se te besede, ne zabite jih nikoli!

Iz Braslovč. (Podružnica) družbe sv. Cirila in Metoda v Braslovčah je imela v nedeljo, 23. t. m. zborovanje v cerkveni hiši. Udeležba je bila precej

obilna, čeravno smo se že bali, da bi utegnili naša podružnica popolno zaspiti, ker delj časa ni kazala nikakega življenja. Velečastiti gospod dekan M. Stoklas so nam razložili namen naše šolske družbe in v navduševalnih besedah pokazali nje potrebo. Potem je bila volitev novega odbora in pobiranje društvenine. Izvoljeni so v novi odbor: velč. gospod M. Stoklas, dekan, prvomestnikom, č. gosp. kaplan Fr. Pečnik zapisnikarjem in posestnik gosp. Fr. Šporn denarničarjem, namestnikom pa gg. Florijan Rak, Franc Prislan in Vinko Rojnik. Nadejamo se, da bode družbi še več udov pristopilo, in da ne bo dremala, ampak krepko delovala.

Iz Ptujja. (Dijaški kuhinji) so darovali od 15. septembra do konca decembra 1894 sledeči p. n. dobrotniki: Bratuša Al., beneficijant v Ptujju, 3 fl., Čilenšek M., profesor v Ptujju, 3 fl., Črnko M., provisor mestne prostiške fare v Ptujju, 3 fl., Majcen F., dež. gimn. veroučitelj v Ptujju, 3 fl., Ožgan S., c. k. notar v Ptujju, 3 fl., Dr. Ploj J., odvetnik v Ptujju, 9 fl., Dr. Schiffer J., c. in k. polk. zdravnik v Ptujju, 3 fl., Sedlaček J., tajnik v Ptujju, 1 fl. 50 kr., Šalamon Fr., mestni kaplan in katehet v Ptujju, 3 fl., Dr. Brumen, odv. konc. v Ptujju, 1 fl., Raisp F., oskrbnik v pok. v Ptujju, 10 fl., Dr. Jurtela, odvetnik in deželni poslanec v Šmarjah, 10 fl., Dr. Šegula, odvetnik v Novem mestu, 10 fl., sl. posojilnica v Gornji Radgoni, 15 fl., Jurca A., trgovec v Ptujju, 10 fl., Korošec F., prefekt v Mariborskem dijaškem semenišču, 3 fl., Janžekovič Vid, kaplan v Čadramu, 1 fl., Marzidovšek J., c. in k. vojaški kaplan v Trstu, 3 fl., Menhart J., kaplan pri Veliki nedelji, 2 fl., Lempl Marija, posestnica v Ptujju, 1 fl., Dr. Muršec, vpok. profesor v Gradcu, 8 fl., Slekovec Matej, župnik pri sv. Marku, 5 fl., sl. družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, 30 fl., Kralj J., dekan v Zavrčah, 5 fl., neimenovan prijatelj v Ptujju, 2 kroni, Stazinski o. Konrad, minorit pri sv. Trojici v Haložah, 1 fl., po blagorodni in za uboge dijake vsako leto dobrotno skrbeči gospej Rozi Špindler v Brežicah nabranih 14 fl., (Ferečak F., dek. v pok., 1 fl., Dr. Guido Srebre, odvetnik, 1 fl., Kočevar J., mestni župnik, 1 fl., Dr. in Rozina Firbas, 2 fl., Munda Ivan, c. k. živinozdravnik, 4 fl., Špindler Ant., c. k. zemlj. knjigovodja, 2 fl., Gregorič K., vin. trgovec, 1 fl., Razlag A. vpok. uradnik, 1 fl., Zupan Ign., učitelj, 50 kr., neimenovan 50 kr., M. V. G. v Ptujju, 1 fl. Vsem skupaj pristrčna hvala. Majcen, denarničar.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar se te dni odpeljejo na Ogersko v Budapešto in ondi ostanejo, dokler se ne sestavi novo ministerstvo. — V državnem zboru so poslanci dne 20. t. m. sklenili postaviti o nedeljskem počitku in potem sli na počitnice. Državni zbor se zopet snide sredi februarja.

Česko. V Pragi je neki 78 letni starček izrazil svojo nevoljo, da je radikalec Rašin poslancem izvoljen. Okrajna sodnija ga je zato obsodila za dva dni v ječo. — Jedna skupina češkega plemstva se je začela pogajati z mladočeško stranko. Ob enem pa se trudi grof Harrach pridobiti Nemce za novo porazumljenje s Čehi, in sicer s posebnim ozirom na češko državno pravo.

Moravsko. V Vitkovcih so uradniki, židovski in katoliški, napravili dne 8. decembra ples. Svoje podložnike, delavce, so s tem grdo pohujšali. — V Višavskem okraju je katoliško politično društvo imelo dne

16. decembra jako dobro obiskan shod. Izredno lepo je govoril o socialnem vprašanju dr. Neuschl.

Štajarsko. Graški knezoškof, dr. Schuster, so te dni izdali lep pastirski list o svojem potovanju v Sv. deželo. — V Gradcu ne bodo postavili svetlemu cesarju spomenika, ampak na njihovo željo se bode dotični denar porabil za dobrodelne namene. — Dne 27. t. m. se je sešel deželni zbor. Nemški nacionalni poslanci se hočejo izreči zoper slov.-nemško gimnazijo v Celju. Naši poslanci gotovo ne bodo molčali.

Koroško. Nemški nacionalci se posebno odlikujejo s svojo kulturo. Svojo stranko hočejo utrditi s škandali. Najbolj »korajzen« je neki dr. Lemisch, ki posebno rad moti shode nemškega katol. političnega društva. Tako zadnjič v Urtlu pri Kotarčah. Nemški katoliški možje pa se za to malo zmenijo in se na mnogih krajih možato obnašajo pri občinskih volitvah.

Kranjsko. V Ljubljani bodo prih. leto začeli zidati slov. višjo deklisko šolo. — Dvorni svetovalec Šuklje je odložil državno poslanstvo. — Na Bledu bodo na občinske stroške napravili ubožnico in bolnišnico. To bo tudi po drugih večjih občinah potrebno.

Primorsko. Večina notarjev na Goriskem je sklenila, da bode notranji uradni jezik le italijanščina. Grda prenapetost! — V Pazinu so Hrvatje pri občinskih volitvah tudi v prvem razredu sijajno zmagali. — Pravosodni minister je izdal naredbo, da morajo porotniki v Istri znati oba deželna jezika. Če pa to ni mogoče, vendar ne smejo sami Lahi biti porotniki.

Ogersko. Ker bo Wekerle s svojim ministerstvom gotovo odstopil, vpraša se zdaj, kdo bo zanj ogerski ministerski predsednik. Pravijo, da bržčas Banffy, predsednik gosposke zbornice, ali pa hrvatski ban, grof Khuen-Hedervari. — Posvetovanje ogerskih škofov je bilo v Budapešti od 18. do 20. t. m. Gotovo so se škofoje tudi s politiko bavili.

Vunanje države.

Rim. Kardinali in prelatje so se dne 23. t. m. poklonili sv. očetu in jim častitali za Božič. Papež so v odgovoru pojasnovali, kako se naj katoličani vedejo v zasebnem in javnem življenju.

Italijansko. Vladni časniki si na vse kriplje prizadevajo dokazati, da je Crispi gledé rimske banke nedolžen; pa kaj, da jim nihče neče tega verovati. — Zadnjo nedeljo večer sta se v Rimu raznesli dve petardi; pri poslopju avstrijskega poslanika in konzula.

Francosko. Dne 21. t. m. je bil pred vojnim sodiščem v Parizu zaradi vohunstva nemški nadporočnik Schneebeck. Obsodili so ga na pet let in 5000 frankov globe. Židovski stotnik Dreyfuss pa je zaradi izdajstva domovine obsojen na dosmrtni zapor. Vsled tega se je Židom nos zopet precej pobesil.

Nizozemsko. Dne 24. t. m. je telegraf poročal iz Amsterdam: Cela Nizozemska je preplavljena. Mesto Rotterdam je skoro vse pod vodo, mnogo hiš je voda podrla, na stotine ljudi je utonilo. Železniške proge so ponekod podrte, brzojavna napeljava razdejana. Škoda je ogromna.

Angleško. V južni Angleski zlasti okoli Londona so 23. in 24. t. m. divjali silni viharji. V Londonu je bilo ubitih 40 oseb, ranjenih nad sto. Škoda je veličanska. V tem viharju je pri Manchesteru osebni vlak zadel ob brzovlak. Bilo je 12 oseb ubitih, nad 50 težko ranjenih.

Rusko. Car se bode s carico dal slovesno kronati meseca aprila v Moskvi. — Veleposlanik Šuvalov je imenovan za poljskega generalnega gubernatorja v Varšavi. — Vlada je vzela na posodo 4000 milijonov

frankov. Denar je od Židov lahko dobila, ker je bojda sedanji car židom dovolil večjo svobodo.

Bolgarsko. Stojilov je zopet ministerski predsednik. Načevič in Pešov imata sedanjo službo. Veličkov je postal naučni, Minčevič pravosodni in Magjarov stavbeni minister. Sebranje je z novim ministerstvom zadovoljno. — Bolgarski vladni časniki so začeli ostro pisati zoper Avstrijo. Jezijo se, da neče dovoliti bolgarskim pridelkom ugodnih pogojev za izvoz v Avstrijo. Pa tudi bolgarsko ljudstvo ni več prav prijazno našemu cesarstvu.

Azija. Vojska med Kitajci in Japonci se bode najbrže kmalu ustavila. V Mandžuriji je huda zima. Vode so zamrznile. Japonci sedaj ne morejo napasti zaradi ledu tahuskih utrd ob reki Pejho. Kitajci se pa sploh po zimi ne morejo pripravljati za boj, ker so vode zamrznene, železnice pa nimajo.

Za poduk in kratek čas.

Dva oratarja, izvrstna Slovenca.

(Spisal J. Z. v Remniku.)

Življenjepis Luke Držečnika vzbudil je v mojih prsih čute tako močne, da se mi je oko zasolilo. Blagi rodoljub Luka Držečnik že torej počiva pod grudo! Bodi mu mati zemlja lahka, bodi mu večni gospod Bog usmiljen in daj mu nad zvezdami blagor in veselje! Saj tukaj je imel trud in trpljenje, edina radost bila mu je slovenska domovina. Počivajo torej kosti, vzdignil se je duh nad zvezde, ki je neumorno delal za blagor Slovencev na Pohorju. Duhovito tvoje delovanje bo ostalo in oživljalo ostale brate vedno bolj in bolj. Črtalo si bil v nekdanji dobi, ki je ledino prtrgalo; slovenski oratar si bil in si slovensko zemljo pod tujim jarmom z velikim trudom v Ribnici v rodovitno polje spremenil, da je zdaj dika vsega Pohorja. V Ribnici tedaj počiva Luka Držečnik, ki v istini zasluži narodni spominek.

Črez hribe dalje proti Mariboru na visokem Smolniku bil je pa Luka Hleb, ki je tudi ob času, v katerem nam je bilo skoro prepovedano veliko misliti na razvitek naroda, ledino oral. Postavi se, ljubi bralec, v duhu kakih 30 let nazaj v dobo pod nemško silo Seidl-Brandstätter in drugih naših zastopnikov in umel boš, kakšno ljubezen do domovine so ti možje javno kazali brez strahu, koje zdaj že črna mati zemlja pokriva. Tedanji poslanci za naše kraje so celo javno izrekli na Dunaju: »Mi ne poznamo tamkaj Slovenca, sami Nemci prebivajo v istih krajih«. Menili so pred 20 leti, da bodo Slovenci kmalu izginili in iz cerkev bodo napravili »fabrike«. Neka gospa istodobnega poslanca je rekla: »Lepa je Ruska cerkev, ali še lepša ista v Pušcavi, tamkaj bo enkrat lepa fabrika«.

In takrat sta se brez strahu dva oratarja, Luka Držečnik in Luka Hleb, borila za blagor domovine in bila skali, ob kateri se je zastoj zaletavala nemška liberalna druha. Storila sta to pod geslom:

Slovenec sem!
Od zibel do groba
Ne gane moja se zvestoba,
Da vsikdar reči smem:
Slovenec sem!

Nepozabljive so mi še ure, koje sem kot dijak preživel na visokem Smolniku v hiši blagega rodoljuba Lukeža Hleba. Zbrali so se vselej blagi rodoljubi Grizold, Švajger, katere je rajni Luka Hleb navdihoval z ljubeznijo do domovine. Govor na govor, pesem na pesem se je vrstila v milem slovenskem jeziku. Rajni Grizold imel je posebni dar za petje in je tudi kar proti zlagal